

עלון מס' 1041
כי תבוא
 טו' באלול תשפ"ו

ישא ברכה

יוצא ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "יגל יעקב", תולין
 בראשות מו"ר עמר הר"ג יוסף מינרבי שליט"א

עם קצת מאמץ
 בתחילה...

הובת הילדים!

מספרים על אב ובנו שהיו מהלכים בדרך, ללא לחם ואף בלי מים, "רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף". לפתע הבחין האב במין מתכת מבצבצת מבין רגבי האדמה. לרוב חולשתו ביקש מהבן להרימה, אך הבן ביקש מחילה מהאב - אין בכוחו להתכופף, חלוש הוא עד למאוד! האב עשה מאמץ והרים את המתכת שהיתה מכוסה בבוץ. לאחר ניקיון ומירוק מהיר, שמח ליבו בראותו שהתמזל מזלם והנה הקרה ה' לפניו! האב עשה מאמץ וקנה מספר תפוחים להחיות בהם נפשם. אף רץ האבא בשארית כוחותיו וקנה מספר תפוחים להחיות בהם נפשם. כאשר הגיש את התפוח לבנו בכדי שיוכל, נדהם האב לשמוע כי בנו מסרב לאכול, ונימוקו עימו: "כיצד אוכל אבי לאכול, כאשר סירבתי להרים את המטבע, אין לי רשות להנות אם כן כיון שהטרחתי את אבי!". והנה למרות הפצרות האב, עומד הבן על שלו עם כל הקושי הכרוך בדבר! בינתיים המשיכו בדרכם, אך האב שם עצות בנפשו כיצד בכל אופן יוכל להנות ולהאכיל את בנו. לפתע עלה במוחו רעיון, יתקדם הוא במהירות וישיג את בנו ויפיל בדרך מספר תפוחים, בלי שיבחין בכך הבן, וכאשר יגיע אליהם הבן בדרכו, בודאי יבחין בהם ויאכלם לשובע נפשו. וממחשבה למעשה, ואכן אחרי מספר דקות הבחין הבן בתפוח המתבוסס בבוץ בצידי הדרכים, הרימו, ניקהו ומירקו, בירך בכוונת הלב ואכלו. טרם כילה לאכול ותפוח נוסף ניגלה לעיניו וכן שלישי ורביעי. על כל תפוח ותפוח טרח ועמל לנקותו, ולאחר שאכל מספר תפוחים, חש ששבה אליו נפשו! אחים יקרים, במה דברים אמורים? קוראים אנו בפרשתנו על מצוות הביכורים, על האדם להביא את פירותיו שביכרו בשדה לבית המקדש אל הכהן, להודות לה' יתברך ולברך בשמו, מצוה הנועדה להשריש בתוכינו כי לה' הארץ ומלואה תבל ויושבי בה, אם כבר בתחילה יודה לה' יתברך, ממילא גם שאר חיינו יהיו יחידה אחת של הכרת הטוב כלפי בוראו ויוצרו, אך אם ההתחלה תהיה חלילה לא על קו היושר, ההמשך מי ישורנו. אלא שהיום בעונותינו חרב בית המקדש ואין לנו כהנים בעבודתם ולויים בדוכנם, אולם מצוות התורה נצחיים המה, וכן לקחיה ומוסריה לעד יכוננו. רבותינו ז"ל גילו לנו יסוד גדול בעבודת האדם, שאם ראשית יומו בעת קומו משנתו תהיה בחשק ובמרץ לעשות רצון קונו, כאשר יפתח פיו בחוכמה ויאמר מיד כשיפתח עיניו: "מודה אני לפניך מלך חי וקים שהחזרת בי נשמת בי בחמלה, רבה אמונתך", עם כוונה טהורה לקבל עול מלכותו יתברך, להתפלל בשמחה וללמוד תורת ה' בגילה, ממילא ימנע מעצמו הרבה מלחמות "ומאריבים" שיצר הרע מתכנן חדשים לבקרים, וכמו בסיפור עם התפוחים, שאם היה הבן מתאמץ מיד בראשית להרים את המטבע, היה מונע מעצמו הרבה טירחות בהמשך, והיה נמנע ממנו לנקות כל תפוח ותפוח... נתאמץ ונשתדל כבר בתחילת היום, ונזכה לכל הברכות והישועות!

פתגם עממי אומר שאבא ואמא יכולים לגדל ולטפל בעשרה ילדים, אך עשרה ילדים אינם יכולים לטפל ולדאוג לאבא ולאמא שלהם כיאה וכיאות. אם פתגם זה נכון או לא, כמובן שהכל תלוי במידת ההכרת הטוב ובמידות הטובות שיש לבן ולבת, ומעל לכל ליראת שמים שיש לילדים בזכרם את ציווי התורה הקדושה: "כבד את אביך ואת אימך", ואת האזהרה החמורה הכתובה בפרשתנו: "ארור מקלה אביו ואימו ואמר כל העם אמן". על התנא הקדוש רבי טרפון מספרת הגמרא בקידושין (לא:), על הדרך המופלאה שכיבד את אימו הישישה. הגמרא מתארת שלרבי טרפון היתה אמא זקנה, ובכל פעם שהיא רצתה לעלות למיטתה, וכן בכל פעם שהיתה יורדת משוכבה, היתה יורדת עליו. רבי טרפון בא והשתבח בבית המדרש על הנהגותיו כדי שילמדו ממעשיו ומדרכיו. אמרו לו חכמים: עדיין לא הגעת לחצי כיבוד. האם אימך זרקה ארנק בפניך לים ואף על פי כן לא הכלמת אותה? ובאמת רב דימי תיאר וסיפר כיצד אותו גוי - דמא בן נתינה שמו, כיבד את אימו, הבליג ואכף את יצרו: פעם אחת היה לבוש דמא בן נתינה בסירקון של זהב והיה יושב בין גדולי רומי. באה אימו וקרעה מעליו את אדרתו ממנו, טפחה על ראשו וירקה לו בפניו ולא הכלימה כלל וכלל. ואם גוי שלא מצווה הגיע לדרגה כזאת, קל וחומר שאנו בניו של הקב"ה ישתבח שמו לעד, שקיבלנו את התורה הקדושה המורה לנו דרך חיים ומידות טובות, שאנו מחוייבים להשתדל ולכבד, ליקר ולרומם את הורינו בחיי חיותם ואף יותר במותם. כל כך חשובה ויקרה מצוה זו עד שנותן התורה הקדושה מבטיח שכל המקיים מצוה זו, זוכה לאריכות ימים ושנים! אחים ואחיות יקרים, בואו ונתחזק במצוה נפלאה זו, ונזכה לטובה ולברכה ולגאולה השלמה.

זמני כניסת וציאת השבת

הא	יום	חמה	בש
18:50	18:33	18:40	18:49
19:46	19:44	19:46	19:45
20:21	20:24	20:21	20:20

השטירה השבתית

הפטרה: קומי אורי (ישעיהו ט"ז-כ)

סיפור לשבת

מטעמים לשבת

הרב אברהם פטאל זצ"ל, נולד לפני כמאה שנה בעיר חלב שבסוריה, ומילדותו הקדישוהו הוריו לחיי תורה, והוא עשה חייל בלימודיו. בשנת תרצ"ו עלה ארצה והשתקע בשכונת נחלאות בירושלים. הוא פנה מיד להמשיך בחינוך הנוער בו השקיע את כל מרצו עוד בחו"ל, וכינס את ילדי השכונה ללימודים בתלמוד התורה אותו ניהל, מלבד שיעורי התורה אותם השמיע בבתי כנסת שונים בירושלים. גם בשבתות היה דורש ברבים, ובלכתו לאותן דרשות אירע המעשה הבא. בסמוך לבית הכנסת גר יהודי חילוני "להכעיס", שהיה עומד ומעשן בשבת קודש ברחובה של ירושלים, כשראה את הרב הולך לדרשה, התקרב אליו ונשף בפניו את עשן הסיגריה! מלווי של הרב ביקש להוכיחו ולגעור בו, אבל הרב אמר לו בנועם: "הקדוש ברוך הוא יחזיר אותי ואותך בתשובה שלימה". הדבר חזר ונשנה בכל שבת. הלה התגרה, והרב אמר בנועם: "ה' יחזיר אותי ואותך בתשובה שלימה לפניו". שבת אחת לא עמד אותו אדם בדרכם. לאחר הדרשה, כאשר הרב ביקש לשוב לביתו, נתקל בו ברחבת בית הכנסת. התעלם ממנו והלך לביתו בחברת מלווי - והנה הלה פוסע אחריהם. הרב נכנס לביתו, ואותו יהודי מבקש להיכנס אחריו, חשש הרב שהלה מבקש לנקום בו על דבריו שהוא יחזור בתשובה, ורמז למלווי ישארו עימו. נשארו, וגם אותו יהודי בחדר שירה דממה מתוחה. הלה הפך אותה, באומרו בקול רוטט: "כבוד הרב, אתה מכיר אותי?". תמה הרב, ושאל: "מה רצונך?". "כבוד הרב באתי לבשרך כי ניחמתי על מעשי, וחזרתי בתשובה. בזכותך, אותה תשובה שלך שנאמרה בהבלגה, באהבה, שה' יחזיר אותי ואותך בתשובה, חילחלה בנפשי. אמרתי לעצמי: 'אתה מתגרה בו, והוא - לא זו בלבד שאינו משיב מלחמה, אלא כולל את עצמו ואותך יחדיו, בקטיגוריה אחת. הוא רואה בך אח וחבר, כדאי להסתפח אליו. והנה אני כאן - רבי, הורני את דרך התשובה!'. רבותינו מצאו הנהגה זו בתחילת פרשתינו. בספר 'אהבת חיים' הביא בשם 'פניני התורה', שהרופא להוכיח אחרים יכלול עצמו עימם. כמו שנאמר: 'הוכח תוכיח את עמיתך - ולא תישא עליו (לבדו) חטא', אלא תכלול גם עצמך. וזהו: 'וילך משה, וידבר אל כל ישראל'. דיבור הוא לשון קשה, דברי תוכחה. אבל משה רבינו לא ניצל מולם אלא הלך אליהם וכלל עצמו עימם, וכך השפיעו דבריו ועשו פירות!

הגאון רבי שלום עמאר זצ"ל, מחבר הספר "שים שלום" בו יישב את כל קושיות רבינו הרמב"ן זצ"ל, היה שד"ר (שלוחא דרבנן) מטעם חכמי טבריה למדינות המערב. בפרשתינו, בה נצטוונו על כתיבת ספר תורה, נספר מה שמובא בשמו בספר "מעשה צדיקים". יהודי אמיד ממשפחת רבני פינטו, הזמין ספר תורה אצל תלמיד רבינו ה"אור החיים" הקדוש זצ"ל, שכתבו בקדושה ובטהרה ובכוונה יתירה. בסיום כתיבתו הובא הספר לבית העשיר, שעשה סעודה גדולה לאנשי עירו שבאו לשמוח בשמחתו. אך בבוקר, כשביקשו לקרוא בספר - נעלם ואיננו, והשמחה הפכה לתוגה! הגביר זעק זעקה גדולה ומרה, ושקע בדיכאון. שלוש שנים לאחר מכן הגיע לעירו שד"ר מעיר הקדוש צפת, ושאל לגביר. הוא סיפר לפי תומו, כי ערב אחד ערכו בצפת "הסגר" (היינו ליל שימורים ללימוד ותפילה) ולפתע נפתחו שערי ההיכל מאלהין. תמהו וניגשו להיכל, ומצאו בו ספר תורה חדש, כלול בהדרו, ועליו שם הגביר ושם עירו. והריהו שם עד היום הזה, ונוהגים בו קדושה יתירה ביראתם פן ילקח מהם. שמע זאת הגביר, ושמח שמחה גדולה עד מאוד! ככל שהמעשה פלאי, הרי כדברים האלו עצמם נעשה עם כל מצוותינו - דבר אינו נאבד! נתנו פרוטה לצדקה - והיא מעופפת למרום, שמורה שם ב"היכל". למדנו פרק משניות, דף גמרא, האזנו לשיעור תורה, לשיעור מוסר. גמלנו חסד, עשינו טובה - הכל נצבר לזכותנו, ויזכנו ביום הדין לשנה טובה ומבורכת!

(מעין השבוע)

"והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך נחלה" (כו,א)
אמר רבינו "אביר יעקב" אבוחצירא זצ"ל: אין "והיה" אלא לשון שמחה. והנה, כיצד יכול האדם לשמוח בעולם הזה? הרי אם יש לו מנה (מאה זוז), רוצה הוא מאתיים. יש לו מאתיים, ירצה ארבע מאות. כל ימי עני רעים, ואילו העשיר - מרבה נכסים מרבה דאגה, אינו שמח בחלקו ואינו בטוח בעושרו, כי גלגל סובב בעולם. נמצא, שאין לך אדם מאושר! אך דרך אחת יש לאושר, אחת ויחידה: "והיה", לשון שמחה, "כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך נחלה". אם תדע שהכל בידי שמים, ואין אדם נוגע במה שמוכן לחבירו כמלוא נימה - אזי אין מקום לדאגה, ולא ליגון ואנחה, וממילא שורה השמחה!

(מעין השבוע)

"והיה כי תבוא אל הארץ... ולקחת מראשית" (כו,א-ב)
אמר הגאון רבי צבי ידי מטבריה זצ"ל: אוי לאלו הבאים לארץ הקודש, ומזניחים את התורה! "והיה כי תבוא אל הארץ - ולקחת מראשית", אמרו חז"ל: "אין ראשית אלא תורה, שנאמר: ה' קנני ראשית חוכמה.

(מעין השבוע)

"ושמחת בכל הטוב אשר נתן ה' אלוקיך" (כו,יא)
כתב בספר "מעש"ת": אדם שמקבל מתנה מאת המלך, איננו שמח כל כך על עצם ערכו של החפץ, כפי שהוא שמח על העובדה שהמלך נתן לו מתנה. חשיבותו של הנותן היא העיקר בשמחתו. לפיכך - אומר ה"תפארת שלמה" - אמר הכתוב: "ושמחת בכל הטוב" - לא רק משום שהוא טוב, אלא בעיקר "אשר נתן לך ה' אלוקיך" - משום שהשם יתברך הוא הנותן...

(תורת הפרשה)

"לא עברתי ממצוותיך ולא שכחתי" (כו,יג)
כתב בספר "מנחם ציון": ישנם אנשים שאומנם הם מתפללים כל התפילות ומקיימים מצוות מעשיות, ברם הן נערכות ונעשות מתוך שיגרה ורגילות שנעשו להם כטבע שני. אף הכריעות שלהם בתפילת שמונה עשרה נעשות מאליהן בלי שהן ירגישו בהן, הם שוכחים ומסיחים את דעתם מן האמור בתלמוד (ברכות כח): "כשאתם מתפללים, דעו לפני מי אתם עומדים". וכן מן האמור (אבות ב,יג): "כשאתה מתפלל אל תעש תפילתך קבע אלא רחמים ותחנונים לפני המקום". בפסוק זה מתוודה מביא המעשרות, לא עברתי ממצוותיך ולא שכחתי בעשייתן, אותך, צורי רוני וגואלי.

(תורת הפרשה)

"היום הזה נהיית לעם" (כו,ט)
אמר רבי שמעון רפאל הירש זצ"ל: היום הזה, בו קיבלת עליך בשבועה לקיים את התורה, נהיית לעם. הלאומיות הישראלית איננה מתחילה משעה שישראל זוכים לארץ משלהם או לשפה משלהם, אלא דוקא משעה שהם מקבלים עול תורה, ואפילו בעודם שרויים במדבר ללא ארץ וללא כל אמצעי קיום טבעיים הדרושים לעם. זהו ייחודה של הלאומיות הישראלית...

(מענה של תורה)

"ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם" (כו,כו)

כתב בספר "עקדת יצחק": יש בני אדם שמקיימים את המצוות מתוך כוונת רמיה, למען יהיו מוחזקים לאנשים חשובים וישרים, ועל ידי כך יזכו לאימוץ בעיניי ממון או לכיבודים שונים. והיינו: "אשר לא יקים... לעשות אותם" - שאיננו מקיים את המצוות משום שצריך לקיימן, אלא מתוך שאיפה להשיג את מטרותיו השפלות. אדם שכמותו הוא בכלל "ארור".

(מענה של תורה)

חנוך לנער

זכו - שכינה ביניהם

השמירה המעולה

הגאון הרידב"ז זצ"ל, רבה של סלוצק, לחם במיוחד נגד החינוך הקלוקל שניתן לבני הנעורים. כאשר נודע לו, בשנת תרנ"ב, שיש בעלי בתים בסלוצק שחדלו לשלוח את ילדיהם אל ה"חדר" והעבירו לבתי ספר ממשלתיים, הקהיל את הציבור ודרש לפניו בעניין זה דברים חוצבי להבות. נשא הרידב"ז את משלו ואמר: יהודי יחידי התגורר בקצה העיר, ולו ילד חמודות שהלך כל יום ללמוד ב"חדר". בלילות, כשחזר מן ה"חדר" וה"שקצים" רדפו אחריו להכותו, החיש רגליו במרוצה עד הבית ופתח את המנעול באמצעות הגמרא שבידו - כי נמוך קומה היה ולא הגיע בידיו אל המנעול לולא הגמרא - ונבלע פנימה בטרם השיגוהו. אך הנה, ערב אחד "שכח" הילד את הגמרא, וחזר הביתה בידים ריקות. ה"שקצים" רדפו אחריו כרגיל, אולם בלעדי הגמרא נבצר ממנו לפתוח את המנעול כדי להיכנס הביתה - וה"שקצים" מתקרבים! הרידב"ז בהקדמתו לספר תשובותיו מספר על הרושם שעשתה דרשתו זו: "בשבת קודש אחד קודם סליחות, דרשתי בבית הכנסת ברחוב "זארצעער" ונתעוררו שבעים בעלי בתים והוציאו בניהם מן ה"שקאלין" (בתי ספר חילוניים) ושכרו להם מלמדים ללמוד גמרא... ונתרבו מלמדי גמרא, עד שבאו שישים ושניים במספר!". ועתה אם נבוא חשבון מה בין דורות הקודמים לדורינו? דור הקודם שהיה חדור באמונה ובאמרות חז"ל, על פי התורה חיו ועל פיה הלכו, הרי שהיו שמורים בכל מכל כל. ועתה, קם דור "חדש" שאינו מוכן להלך לפי דברי התורה, רחוק מלציית לזקני הדור, מורי ההוראה, והנה מהלכים אנו בפחד ובחלחלה. היכן השמירה? היכן ההגנה? ואין לנו להשען אלא על אבינו שבשמים. נחזיר את האמונה בתורה, נחזיר זאת לילדינו, ויהי ה' עימנו, משגב בעדינו ויעננו ביום קוראינו.

על הגאווה...

כל ימי חייו של רבי יוסף הצדיק גאב"ד פוזנא זצ"ל, היתה זוגתו הרבנית בת רבי יחזקאל לנדוי בעל "נודע ביהודה", נוהגת להיכנס בשעה שהיו אצלו אנשים והיתה מלעיגה עליו ומבזה אותו בפניהם בכל דברי גנאי, באומרה כי בעלה אינו אלא אדם ריק ופוחז ואין בו כל מידה טובה, והוא רבי יוסף היה שומע חרפתו ואינו פוצה פה, ומעולם לא רגז והקפיד עליה על כך. היו אנשי פוזנא תוהים, תמוהים ושואלים: על מה ולמה מבזה הרבנית את בעלה הצדיק, בשעה שאביה היה מתייחס אליו בכבוד גדול באופן יוצא מן הכלל, והיה מחבב אותו למאוד. באחת מתשובותיו כותב אליו ה"נודע ביהודה": "דע חתני אהובי בעת שכתבתי לך התשובה, ידי וכל גופי מרתת ממתייאת דילך, כי ידעתי כי כל סתום לא עמך, וכביר תמצא ירך בחורין ובסדקין לבדוק אחר סברתי, אם יש לה פירא בדברי הראשונים, כי כל דבריהם לפניך כשולחן ערוך, ומצורף לזה בינתך הרחבה כבן עזאי בשוקי דטבריא" (נוב"מ מ"ק חושן משפט כח). ובמקומות אחרים כותב עליו: כבודי ומרי ראשי: על מה הנחת שלי לעת זקנותי, בתורה ובמעשים הוא יחיד בדורו, בכל מקום הלכה כמותו... בתחילה לא יכלו טובי העיר לשאת עלבון הרב שלהם, אך לאט לאט הסתגלו לכך והצטערו הרבה, שהרבנית אינה יודעת לכבד את בעלה הרב. הדבר היה כבר מפורסם בעיר ולא שמו לב לכך. והנה כשנפטר רבי יוסף באדר תקס"א, נתגלתה התעלומה על מה השפילה הרבנית את כבודו. בשעה שהרב שכב מוטל על הארץ וכולם בוכים על מותו, נכנסה הרבנית אף היא לבכות על מות בעלה. פתחה והכריזה בקול רם: רבי יוסף, רבי יוסף! תן תודה בפני כולם שאתה הוא שהכרת אותי והטלת עלי לבזות אותך בפני הרבים כל ימי חיך. לא מרוע לב חלילה או מפני שלא ידעתי להעריך גדלותך בתורה וביראה גרמתי לך כל הבזיונות, אלא כך היה רצונך, כי בטרם נשואינו התנת עימדי תנאי שאתי יחס אליך בקלות ראש ובזילות בפני רבים, כדי שלא תיפול ברשת הגאווה. כי הרי עוד בבחרותך כולם העידו עליך שאתה צדיק גמור, ואתה תמדי היית ירא שמה על ידי מידת הגאווה, תאבד את חלקך בעולם הבא. אנוכי בעל כורחי נגד רצוני קיימתי מה שהטלת עלי. "איזו היא אישה כשרה העושה רצון בעלה". מי כמוני יודעת עד כמה גדלה צדיקותך וחסידותך... הסיפור המופלא מסתיים: הכל ראו בעין כיצד הניע רבי יוסף הנפטר את ראשו, לאות הודיה והסכמה לאמיתת דבריה. רבי יוסף הצדיק ידע שגאוה מובילה לעבירות החמורות ביותר. וגם בחיי הנישואין אם אדם יעבוד על מידת הענוה, יהיה בידו כלי שיסייע לו להתרחק מגאוה שגוררת אחריה עברות חמורות. וכולנו הקוראים יודעים כמה הגאווה "הורסת" בחיי הנישואין, ומאידיך כמה הוותרונות והענווה טובים, אלא מאי? קשה? נתאמץ ונתחזק, ומן השמים ירחמו.

עשה לך רב

שו"ת מנחת דה"צ
הרב יוסף מנחם שליס"א

בזה.

האם מותר להניח ספר "חוק לישראל" על

תנ"ך?

כן.

כתב הגרי"ח בספר 'תורה לשמה' (סי' שו) שלא להניח דפים ריקים בספרי קודש כדי שלא יבוא לכתוב בהם דברי חולין. ע"כ. ורציתי לשאול האם שרי כשמניח הדף כסימניה לידע איפה הגיע בלימודו?

אפשר להקל כאן שהוא לצורך הלימוד.

האם מותר לכתוב דברי תורה כשהדף

מונח על גבי ספר קודש?

מותר.

אם תוך כדי לימוד זכה האדם והתחדש לו

חידוש בחומר הנילמד, האם עדיף שיכתבם

בדף נפרד או שיכתוב אותם על דף הגמרא

בציוד?

יכתוב איפה שירצה.

לעוד גדולים וקדושים מהספרדים זיע"א וכל אחד יעשה כשיטתו שאלו ואלו דברי אלוקים חיים.

האם מותר לדבר תוך כדי הנחת תפילין

דר"ת?

חלילה, רק מותר לענות דברים שבקדושה בין יד לראש.

האם גם בהנחת תפילין דר"ת אומרים

"וארשתיה"?

לא נהגו.

מה צריך לומר לאחר שמניחים תפילין

דר"ת?

יש אומרים רק פסוק שמע ישראל ושתי פרשיות ויש אומרים גם קדש לי כל בכור וטוב לקרוא עמהם פרשת היראה ופרשת התשובה או חוק לישראל ותעב"ט.

האם מותר לישון על מיטה שתחתיה יש

מגירה שמונחים בה ספרי קודש?

בשו"ע יו"ד (סי' רפב) נראה שיש להחמיר

האם מותר לסופר סת"ם לשמוע מוזיקה

או שיעורי תורה באמצע כתיבת סת"ם?

ראוי להמנע מזה, למרות שיש מקילים בזה

כשיש ספק באות בספר תורה שהדין הוא

שצריכים לשאול תינוק בכדי לראות אם

ניכרת האות או לא, האם תינוק היינו דווקא

תינוק זכר או שאפשר לשאול גם ילדה נקבה?

דווקא זכר.

אדם שרוצה לכתוב ספר תורה ויש לו בן

שלא מרגיש טוב ואומר לסופר שיאמר כל

פעם לפני הכתיבה שהמצווה תהיה לרפואת

בנו, האם מותר לעשות כן?

יאמר שזכות המצווה תהיה...

מהו הזמן הנכון להנחת תפילין דר"ת?

מרב הגר"ע יוסף זצ"ל היה מניח קודם

אשרי כדי לקרוא עמהם קדושת ובא לציון.

וכ"ק מרן מורי ורבי הקוה"ט זיע"א היה

מורה להניח לאחר התפילה וכך ראיתי

אל תקרי הליכות אלא הלכות

לנקות את מזוזות הפתח בקרבת מקום למזוזה על ידי מים וחומרי נקיון, כיון שהדבר זה גורם נזק ופסול למזוזות, ודבר זה מצוי בעיקר בערב פסח שרגילים לנקות עם הרבה מים וחומרי נקיון, ויש לזהר בזה.

כשהמזוזה נמצאת מחוץ לבית, פעמים יש חשש שחום שמש חזק יכול לגרום פסול למזוזה, ולכן ראוי שבאופן כזה יניח את המזוזה כשהיא עטופה היטב ובנרתיק שאינו שקוף, כדי שהמזוזה לא תיפסל. ומזוזה החשופה לגשם, יש לעוטפה בניילון מרשרש, ואם היא חשופה לשמש יש לעוטפה בנייר עבה מעל הניילון, שזה נותן בידוד מהחום, ולא להניח את המזוזה בנרתיק ממתכת הגורם לקליטת חום ולפסילת המזוזה.

אף במקום שיש חשש שתיפסל המזוזה מחום השמש וכדומה, חייב לקבוע שם מזוזה, ויעטפנו בעטיפה שמשרתו מכל קלקול ויבדוק המזוזה מפעם לפעם.

(השבת והלכותיה)

רק מספק או מדרבנן, נמצא שמוריד המזוזה מקדושתה.

יש לזהר מאוד שלא לגרום למזוזה שתבוא לידי פסול או מחיקה, ולכן הצובע את חדרי הבית ואת המשקופים, יוריד לפני כן את המזוזות, כדי שרטיבות הצבע לא תזיק למזוזה. וכשמחזיר את המזוזות, יחזירם לאותם פתחים שהיו קבועות בהם.

אם צבעו את הדירה ולא הסירו את המזוזות לפני כן וצבעו על המזוזה, יש לבדוק את המזוזות, כי יתכן שנכנס לשם לחות ונתקלקלו האותיות.

אם המזוזות קבועות בבית שנים רבות, ובמשך זמן ארוך נצבעו המזוזות הרבה פעמים בזמן שצבעו את כותלי הבית, ואי אפשר עתה להוציאן, ורוצה להשאיר את המזוזה הישנה במקומה ולקבוע עוד מזוזה אחרת, אסור לעשות כן משום בל תוסיף, אלא צריך להוציא את הישנה אף שייגרם הפסד.

יש לזהר בעת שמנקים את הבית שלא

מזוזות שנמצאות בגניזה הרי הן בחזקת פסולות ואין להשתמש בהן, כיון שאין אדם מניחם בגניזה אלא אם כן נפסלו. ולא שייך לבדוק אותן, שהרי יש פיסולים שלא ניתן למוצאם על ידי בדיקה, כגון שלא כסדרן, או שלא כתב השם לשם קדושת השם, או שכתבו אדם פסול וכדומה.

מותר ליטול מזוזה הקבועה בפתח ולהניחה בפתח אחר. ודוקא בפתח שגם הוא חיובו כראשון, אבל אין להעביר מפתח שחיובו מהתורה לפתח שחיובו מדרבנן, משום שבכך הוא מוריד את המזוזה מקדושתה. וכן אין להעביר מפתח שחיובו מתורת ודאי לפתח שחיובו מתורת ספק. וכל שכן שאין להעביר למקום שפטור ממזוזה. ולכן המוריד מזוזות כדי לבדוקם, יזהר שלא לערבבם, ויקפיד לזכור מהיכן הורידו כל מזוזה (על ידי עשיית סימן כלשהו, כגון שיניח כל מזוזה בשקית ניילון נפרדת, ויניח פתק שרשום בו לאיזה פתח משתייכת המזוזה), שאם היתה בתחילה במקום שחייב ודאי מהתורה, ובמקום השני חייב

משל ונמשל

שילווה לו את הסכום ויחלצנו ממצוקתו. נכמרו רחמיו של העשיר. סוף סוף, הרי הכסף מצוי ברשותו, ומצוה רבה היא לעזור לאדם בעת דחקו. הוא הלווה לו את הסכום המבוקש, ואף הרחיב לו את זמן הפרעון. לפנות ערב יצא העשיר לבית הכנסת להתפלל מנחה וערבית. בבית הכנסת פנה אליו אחד המתפללים ואמר: "הו, אם כבר נפגשנו, אולי תוכל להלוות לי כמה אלפי זהובים לכמה ימים?". התנצל העשיר שאין עימו מעות, והטה את השיחה לפסים אחרים. מדוע לא נעתר לבקשה זו כדרך שנעתר לקודמתה? התשובה פשוטה. הלווה הראשון הטריח עצמו בבוקר. ובא שוב לפנות ערב. כשנדחה, עמד והמתין בחוץ עד לעת רצון, עד לשעת הכושר. הוא טרח כה הרבה, ובדין הוא, שגם העשיר יתאמץ למלא את בקשתו. אבל השני לא טרח ולא יגע, אלא פגש בו באקראי ופנה אליו כבדרך אגב. אות הוא, כי אינו דחוק באמת, והכסף אינו כה נחוץ עבורו, ומדוע יענה לבקשתו? על כך אמר הנביא: "זאתה אל תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רינה ותפילה - ואל תפגע ב" (ירמיהו, ז), כלומר, אל תתקל ב" באקראי... הרוצה להענות, יכין עצמו וידפוק על שערי שמים, וכמאמר הכתוב: "כה אמר ה' צבאות-אלוקי ישראל... וקראתם אותי והלכתם והתפללתם אלי, ושמעתי אליכם" (ירמיהו, כט), כלומר, אם תלכו במיוחד, אם תכינו עצמכם, אות הוא כי הדבר נוגע לנפשכם. ושמעתי, כי חנון אני... הכנה זו, גישה זו, הליכה זו - היא עבודת חודש אלול! (שערי ארמון - כוכב מיעקב, הפטרת כי תשא)

המגיד מדובנא זצ"ל, מצא תועלת נוספת בהתכוננות ליום הדין. יש שוני רב, הסביר, בין מי שמתכונן לקראת יום הדין, לבין מי ש"נתקל" בו באקראי. ראשית, מי שמתכונן לקראתו, יסגל תורה ומצוות, ולא יבוא בידים ריקות. אבל אפילו נניח שכל מעשינו תוהו, ולבסוף נבוא כדלים וכרשים, יש הבדל רב בין מי שהתכונן למי שימי הדין התרגשו עליו ללא הכנה. והוא הסביר זאת במשל. משל לעשיר, ששמע נקישות על דלתו. השקיף מחלונו, וראה את הבא, אחד מאנשי העיר. האיש שמע את הדלת נפתחת, ואת משרתו שואל את הבא לרצונו. "רציתי לבקש גמילות חסד מן האדון", השיב הלה. "אדוני עסוק עתה, והורה שלא להפריעו", השיב המשרת. "מתי אוכל לפוגשו?", שאל האיש. "נסה בארבע אחר הצהריים", השיב המשרת. האיש הלך לדרכו, והעשיר שב לעיסוקיו. בארבע אחר הצהריים נשמעו נקישות על דלת הכניסה. העשיר השקיף מחלון לשכתו, וראה את האיש ממתיין. הדלת נפתחה, והמשרת הודיע לו שהאדון עודנו עסוק למעלה ראש. "אמתין כאן, בחוץ", אמר האיש. "אבקשך להודיע לי כאשר יתפנה אדוניך. הדבר נחוץ לי מאוד!". קול הדלת נשמע בהיסגרה, והעשיר שב לעיסוקיו. כעבור שעה קלה גברה עליו סקרנותו. הוא הציץ בעד החלון, וראה אותו אדם פוסע ברחבה בעצבנות, הלך ושוב. נכמרו רחמיו עליו והוא צלצל בפעמון. המשרת הופיע, והוא הורה להכניס את האיש. הלה בא ושטח את מצוקתו. הוא זקוק נואשות להלוואה לזמן קצר. הוא הכין שטר, והחתים עליו ערבים. עיניו מייחלות לעשיר,

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
יצחק בלו
בן שרה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
אבי אנוך קור
בן שלמה
ופרידה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
מזכה הרבים
ר' חיים אברהם
בן נזירה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האיש היקר
המזכיר ביסורים
עזרא
בן גוהר
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האישה החשובה
המזכרת ביסורים
פרידה
בת מליה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האישה החשובה
המזכרת ביסורים
שושנה פריה
בת סלימה
ת.נ.צ.ב.ה.

רוצה להיות
מזכיר הרבים
ולהפיץ את העלון?
052-7647449

להקדשות לתרומות ולכל עניני העלון אפשר לפנות לטלפון: 052-7647449
ניתן לתרום להוצאות העלון ולפעילויות המוסדות גם דרך נדרים פלוס" מכל רחבי הארץ
למעוניינים שהעלון ישלח בדוא"ל, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com
כתובתנו: מפרץ שלמה 100 חולון

